

1943-44.

Školní rok 1943-44 byl zahájen dne 3. září 1943. Učitelstvo je totéž jako roku loňského.

Zahájení šk. r.

Školou povinných dětí na počátku roku je 50. Všechni rodiče jsou národnosti české, 49 nábož. říms. katol., 1. nábož. československ. evangel. Přibližně školu v Polné navštěvuje 7 chlapců, 5 chlopiev.

Počet dětí.

Dlejší školu navštěvuje 37 dětí (13 chlapců, 24 dívek). Všechny děti bydlí v Lábově.

První zast. ročník navštěvuje 4 chl., 2 dívky, 2. p. r. 3 chl. a 6 dívek, 3. p. r. 1 chl. a 1 dív., 4. p. r. 2 chl. a 5 dívek, 5. p. r. 2 chl. a 1 dív., 6. p. r. 3 chlopiev a 7. p. r. 1 chl. a 6 dívek.

13. září konala schůze místní školní rady. Na schůzi byl stanoven rozpočet na r. 1944 v částce Kč 6.900.-.

M. Š. r.

V měsíci září bylo sebráno celkem 71 kg odpadových hmot.

Odpadky.

I letos rodiče 4. oddělení pomáhají doma při vyhlášení bramborů.

Dovolena zářím.

Rodič. sdružení.

24. října byla svolána schůze rodičovského sdružení. Po zahájení a sdělení o nových směrnících ve školství správce školy promluvil o školních sbitkách, zvláště o sběru odpadových krmot. Dále bylo promluveno o čistotě ve škole, o čistotě dětí a o domácích úlohách.

Školní dočlenka.

Počátkem měsíce většina dětí vyšších postupných ročníků forma při vyřazení brambor. Tímto docházelo v říjnu byla velmi špatná. Těsně omezení v říjnu nebylo.

Učiv. bylin a
odpadky.

V r. 1943 děti nasbíraly 3.10 kg malinového listí, 4 kg jmelíčky, 9.10 kg bricového listí a 45 kg kopřivy. (Váha usušených bylin) Vše bylo zastaveno firmou Celler a Beně. Za vypracování peníze (60.904) se zakoupí učebnice pro chudší děti. Další škola nasbírala listí 40-kg káskanu a několik kg zá-
ludů.

Shů odpadových krmot v říjnu klesl. Bylo ed-
kem přibližně 44 kg - 92 bodů.

Učitel. německy.

Učitelka německy od 14. října nedochází do
všechny školy, poněvadž vyučuje v Polné místo
nemocního kolegy Slomy. Po dobru jeho
dovolení nebude zde německy vyučovati.

Pracovní kroužky.

Na účelom prohloubení a jednotného uspořá-
ní vyučování německy na obecních a stav-

mezi školáck s čes. vyuč. jas. svoboději p. od
 1. listopadu 1943 na všech obecných a hlavních
 školách pracovní krajsky všech učitelů po-
 věřeny vyhovujícím měnám. Právě
 školy účastnili se dne 19. 11. 1943 pracovního
 pracovního krajsku jas. něm. v Polné.
 Dne 24. listopadu účastnili se sady učitel
 pracovního dne v Polné.

Na 30. listopad 1943 připada' naše výročí
 volby státního presidenta dr. Emila Háčky,
 kterého jsme zvolili svobodně a jeduomyslně
 a podle platných zákonů za svého nejvyššího
 představitele.

5. výř. volby
 p. státní pres.

V listopadu děti sebraly celkem 60kg odpad-
 ku - 124 bosů.

Dne 16. prosince se sady učitel účastnili
 druhého pracovního dne v Polné.

Vánoční předání sealy dne 21. pro-
 since. Vyučování začne opět 12. ledna 1944.
 O předání sealy učitel účastnili kursu prosi-
 letecké obrany v Polné.

Vánoční před.

Školní docházka klesla v prosinci na 87,80%
 Původně byla nemoc dětí - angina.

Škol. docházka

V prosinci bylo sebráno 61kg odpadku.
 Od 1. 9. - 31. 12. děti uspořily úspornými evámka-
 mi 4.515.-K.

20. I. 1944
 J. Štáry

Inspekce

Inspekce pro okresním školním inspektorem
prof. Dolenským byla vykonána na zdejší
škole dne 20. ledna 1944.

Pracovní den

Dne 27. ledna byl opět v Polní pro učitelstvo pracovní den.

1. pololetí

První pololetí skončilo 29. ledna 1944.

Pololetní práce byly do 3. února 1944.

B. Loubana

V březnu bylo vzpomínáno 120. výročí narození
a 60. výročí úmrtí největšího našeho hudebního
skladatele a tvůrce české opery Bedřicha Sme-
lany.

5. výročí zřízení
Rektorského

V den pátého výročí zřízení Rektorského
byl vypracován ve vypracování třídy
slavnostní program školního pochodu. Po
osbavě bylo provedeno.

Velik. předst.

Velikonoční práce nastaly dne 6.
dubna. Týdenní práce dne 15. dubna 1944.

Od 13. dubna do 26. dubna je zdejší učitel
ať nemocen. Po dobu jeho nemoci vyučují
je tu učitelka němčiny Anna Plešáková.

55. narozeniny
Václava

Dne 20. dubna byla konána slavnost k 55.
narozeninám Václava. Přední stěna třídy
byla vypracována vlajkami jízdnou i rektorskou
právní, obraty Václava a státního prezidenta
a květinami. V 10 hodin bylo vypracováno

slavnostní vyhlášení školského ročníku.
Po odstavi bylo provedeno.

V době od 1. ledna 1944 do 30. dubna bylo sebráno dětmi naší školy 294 kg odpadkových lmoč. Za tuto dobu uspořily děti úspornými úvahami 8.429 Kč.

Druhá inspekce v tomto školním roce byla vykonána p. insp. Jas. Dolenským dne 8. května 1944.

Tímto dnem byla zveřejněna učitelka německy k vyučování německy na obecní škole v Polné.

24. května a 20. června naší učitelé zúčastnili se pracovních dnů pro učitelstvo v Polné.

10. května sebraly děti mezi sebou 103,50 Kč na Sociální pomoc pro léčby a dopravu.

Naše škola zúčastnila se výstavy žákůvých prací o sběru odpadků a léčby vyjet byly, která se pořádala v Jihlavě ve dnech 2.-9. července 1944. Jako odměnu za žákůvské ^{práce} obdržela 3 knihy, které byly zadrženy do žákůvské knihovny. Byly vystaveny práce a kreslení, slohu a

12
Ihř odpadků
a spoření.

Inspekce.

Pracovní dny.

Sociální pomoc

Výstava v Jihlavě

a divčích pučnických prací těchto zátek:

Václav Neubauer 5. p. roč.

Marii Jelinčková 7. p. roč.

Květa Laudová 7. p. roč.

Marii Hurcová 7. p. roč.

Julii Škorpičková 3. p. roč.

Marii Vacková 4. p. roč.

Květa Ryšlečková 5. p. roč.

Marii Láňová 6. p. roč.

Onemocnění.

12. června onemocněl naším učitelem Václav Hladký. Byl odevzen do nemocnice a žilkaré jinych nabeřlých nemocí nebylo.

Školení slavnice.

Ve dnech 19.-24. června byly děti slavnice a hostiny u p. Bob. Mokrého, Josefa Dvořáka, Tomáše Jelinka a Josefa Jelinka.

Narozeniny p.
slavnice.

12. července byla konána ve škole oslava 42. narozenin pana staršího prezidenta dr. Emila Kříky. Po skončení vyřazení škol. prohlášen bylo prázdno.

Školení odpadků.

Ve školním roce 1943-44 byla sebráno dětmi ze tří školy 657 kg (1590 balíků) odpadků. Za tuto práci děti uspořily uspořivými známkami K 17.038.-.

Školní rok skončil 13. červenci 1944
s 36 třídami (12 chlapců, 24 děvčát).

Konec šk. roku.

Počet školních příbavů vůbec bylo
13.656 = 100%, z toho 12.754 mravně-
karijch = 93,39%, 902 příbavů zomeska-
rijch omluvenijch = 6,61%.

1944-45.

Počátek škol. r.

Školní rok začal dne 5. září 1944. Správcem školy je opět Jaroslav Vaček, učitelkou domácnostní nauky Klára Šavrdová. Učitelkou římskokatolického náboženství je rovněž haraman v Polné, František Ševců, jenž roku loňského působil ve Skutči.

Počet dětí.

Školou povinných dětí na počátku roku je 46. Učební záci jsou národnosti české, 45 národn. řim. kat., 1 národn. českobohoslovní. Hlavní školu v Polné navštěvují 6 chlapci a 5 dívek. Další školu navštěvují 14 chlapci a 22 dívek. Učební byli v Lábově: 1. p. r. 3 děti, 2. p. r. 3 děti a 2 dívky, 3. p. r. 3 děti a 6 dívek, 4. p. r. 2 dívky, 5. p. r. 1 dítě a 2 dívky, 6. p. r. 3 děti a 1 dívka, 7. p. r. 3 dívky a 8. p. r. 1 dítě a 4 dívky.

Pod. páleč. nasaz.

V srpnu vyjel výnos o celátním sděněném nasazení v Protektorátu. Podle tohoto výnosu byli celátně nasazeni do Jováren a řad učitelstva okresu polenského dva řimští učitelé z Hrádkova, 1 učitel v Polné a učitelka ze Thore.

Dne 16. září onemocněla spatou záhy-
ně Tealuška Holubová z prvního oddělení. By-
la odvezena do okresní nemocnice v Jihlavě.

Onemocnění záku.

Také v tomto školním roce byla u-
dělena zákuem dovolená na vybírání bramb-
borů. Záke 4. oddělení byli sice přivádáni
na vybírání bramborů k p. Tomáši Jelínkovi
č. 5., Janu Holubovi č. 4., p. Janu Audatorovi
č. 22., p. Melb. Klimovi č. 40 a p. Josefu Je-
líkovi č. 20. v důsledku nedostatku pracov-
níků at. Záke dostávali u všech hospodářů
stravu a 25 - 30 Kč denně.

Dovolená zákuem.

Následkem pracovního nasazení školní
mládeže a onemocnění Tealušky Holubové spa-
lou klesla školní docházka v září na 94,89%.

Škol. docházka.

Jelikož po dobu války byla omezena
stavba i oprava budov, i onejši vzhled zdejší
školy je špatný. Omítka vnitřní a
obavlaště na vchodové a na dvoře je ve velmi
špatném stavu. Pro nedostatek materiálů i pra-
covníků nelze nemohou se vykonati ani malá
práce. I vzhled školy letošního roku vykonáva-
jí záhybně 4. oddělení, poněvadž vzhled školy
nemůže selnat posulovaček.

Stav škol. budov

Inspekce.

Inspekce p. jas. Dolenským, okresním inspektorem v Jilbavě byla vykonána 12. října 1944 za nepřítomnosti 8 záku, kteří vybírali brambory.

Totální nasazení.

V listopadu nastupuje dalších 5 učitelů a Polní do práce v Pardubicích v rámci lokálního valčíčského nasazení. Ze sousední obce Janovic v této době nastupuje práce tři v Pardubicích ženaty učitel Antonín Jelínek.

Škol. docházka

Školní docházka v říjnu klesla na 82,20%, což je nejhorší docházka za posledních 6 let. Příčinou toho je nasazení záku při vybírání brambor a onemocnění 1 zákyňe spalou. Docházka v měsíci listopadu a prosinci se značně zlepšila.

V listopadu byla při vyučování připomenuta záklím, že 30. listopadem bude tomu, 6 let, co byl postaven v čelo Protektorátu jako státní prezident dr. Emil Hácha.

Vánoč. předání

Vánoční předání trvá od 21. prosince do 4. ledna 1945. Během předání byly prodlouženy do 11. ledna 1945. V rámci úspory paliv zakazuje se s okamžitou platností až do odvolání dovoz paliv do škol a odběr paliv školami. Uhlí

zásoby se nabavují. V důsledku toho byly
převážně posílány do 22. května.
Učitelé musí pracovat na okresním úřa-
dě nebo na obecních úřadech.

Od 22. května bylo nastaveno vyučování
na všech školách pro nedostatek učli. Od
této doby učli se dostávají do školy jen
dvakrát týdně pro úkoly. Učli a další ško-
ly dostávají úkoly a počtu, číselníky a
recepty. Velikonoční přázdniny trvají od
30. března do 3. dubna. V těchto dnech
domácí práce se nedávají. Dne 4. dub-
na začíná opět ve všech školách pravidel-
né vyučování, pokud ovšem nebude ve škol-
ě příliš chladno.

Nastavení vyuč.

4. dubna byli učli k přechodnému
pobytu ve všech obcích uprchlíci německé ná-
rodnosti v Grottkau v Horním Slezku.
K tomu účelu byla vybrána třída ve všech
školách. 24. dubna vystěhovalci pokračovali
v cestě na Lúmaru.

Něm. uprchlíci.

26. dubna začala opět pravidelné
vyučování, které trvalo pouze 1 den.
Večer 26. dubna přijel do všech obcí

Něm. zajato.

21. pluk SS policii a nabral k ubytování škol, kostelů, pokoj učitele a mnoho místností místním hospodářům. 3. května část vojska odjela v noci do Prahy a zbytek tu zůstal. Později přijel ještě veliký transport vojska s povazy, který rovněž se ubytoval v Lábně.

Narodní odboj.

Den ode dne je patrné, že nastává rozklad v německé armádě na frontě i v domovině. 5. května v 7h 1 lok. je správně ozvalo se v rozhlase hlasatel, který volal kampaň a pomoci rozhlasu české čelnic, policii a sládu vojska proti SS, kteří zabíjela v hradě rozhlasu české lidi. To byl signál ke povstání českého obyvatelstva proti německému tyranii v celém l. r. Protektorátu. Vojska ubytovaná se tudeš velmi se radovalo, nechtě všichni se již švili na svoje rodiny doma. Téhož dne oapolam byl vyvěšen na škole československý prapor, který správce školy po 6 let ubíral. Večer pražský rozhlas hlásil bezpodmínečnou kapitulaci Německa. Zatím v Praze rozpanoval se veliký boj proti nacistům, obyvatelstvo stavilo na ulicích barikády a přijímalo skupiny SS, které vraž-

dily nevinné ženy a děti. 7. května vyjela
 se Láboru místní posádka. 8. května
 nastává platnost Kapitulace. 9. května
 se 4 hodin ráno začla německé vojsko
 Láboru na státní silnici ke Hlohám
 přes ruský vojákem. Jiskra Rusové by-
 li již na státní silnici, Němci přebíjí
 zpět a radejř obec byla skutek přecpana
 německými auly. V 9 hodin dopoled-
 ne objevila se nad radejř obcí letadla
 s hloubkovými blesky, které počali střílet
 na německé vojsko palubními zbraněmi.
 V 11 hodin přijel ruský laub a porádku za-
 jala asi 30 něm. vojáků, zatím co ostatní
 opustili maji vory a rozešli se do polí
 a lesů. Odpoledne peleněli i zatareněli občan-
 ňi se zbraní v ruce bránili radejř obec,
 při čemž zastřelili několik něm. vojáků, bypo-
 jimi napadeni. Při této akci byl těžce
 poráčen radejř občan Jiří Dvořák neopate-
 nosti jistou kamaráda. Byl ihna
 odvezen do nemocnice. Věc kúřovalka sil-
 ni byla střežen pro nedostatku strání
 jen několika občanů. Masi příjizivěmi
 něm. vojáky se Janovic a radejř občanů

vznikla ženská družstva, při nichž převážně byly zastře-
šeny Rudolf Lauza, který chtěl se zachránit útě-
kem přes plot, Antonín Lejda, kterého Němci
vyvolali a domu na silnici a tam kulomatem
zastřelili a Jan Vampola a Polu. Při tom
4 Němci přišli o život. Polští partyzáni, kte-
ří Láboru volala na pomoc, se s nimi
přiklínili s 1 dletem k Láboru a uslechly
něm. výzvy a počtu 80 zajali. Vězňe
které ani přijeli dva Rusové do radejní obce.
jako uprchlé. 10. května byly ráno dopad-
ly 3 přelky z děla na Láboru. To Němci
přelci osvětlovat radejní obce. 11. pokračová-
ní ostřelování zabránili jim Rusové, kte-
ří kolem 5. hodiny přijeli do Láboru. Dle-
jí obci projížděti a prohledati 2 dny a 2 noci.
Byli tu též uprchlé. 11. května byla vy-
hlášena mobilisace 3 ročníků. 12. května
přijeli Rumuni, kteří rovněž tu byli uprch-
lé. Několik dní nato byla vyhlášena dal-
ší mobilisace 8 ročníků.

Polensko opět připadlo k Něm. Brodu,
který byl přejmenován na Staršíkův Brod.
Dne 27. května byla podepsána v. presiden-
tem dr. E. Benešem, který přijel do Prahy

dne 24. května, mobilisace ročníku 1933-37.

Pravid. vyučování

Pravidelní vyučování opět začalo dne 28. května. Tato dne byla konána ve třídě oslava 61. narozenin pana prezidenta. Keitel, ushl po 6 letech opět osobně mluviti o p. prezidentu a o jeho zásluze na anování nové čsl. republiky. Za první po 6 letech byla opět zpívána celá naše hymna.

Dnem 1. čerona 1945 vstupuje opět v činnost školní okres Havlíčkův Brod, jejíž správu všechny místní obce podle stavu v roce 1938. Inspektorem byl jmenován p. Josef Keupauer.

Škol. okr. H. Brod

Prva. učitel má dne 7. 11. nastoupiti pres. voj. službu dle mob. vyhlášky. Je mu povolena odhlava do 6. 11. na základě místního národního výboru, jelikož je členem a za něhož vede občanskou agendu.

14. 11. zemřel ve vysokém věku bývalý řídící učitel v Lábořní, český občan Lábořní, kde působil 35 let, Ferdinand Štěpánek. Za svého působení v Lábořní velmi přičinil o povznesení naší školy, čehož důkazem je velmi pěkně vybaavený školní kabinet. Na jeho počest byli vybráni 2 jeho bývalí žáci;

Učitel v. uč. s. r. Prva. Štěpánek.

Školu, národního výboru.

Dne 17. června konal se zasedání Jiřího Dvorníka, který poslehl uražení při hájení psané práce.

Okres novovlá-
cký ČSR.

24. června byla ve vsi obci posádkována osada novovlácký ČSR, při níž promluvil p. uč. J. Šauk a při níž byl položen vенеk k pomníku padlých.

Zemědělská škola

21. 11. zachráněni do měst. školy v Polné 10 dětí 1. oddělení, jelikož vyhledává školní škola byla uzavřena a tato děti během odlehy navštívili městskou školu navštěvovat. Konec roku spustily děti školu 2. třídy, nebyly jíškolníci stali se náv. správci na něm. vyučování ve Fröblově.

Okres L. n.

Polná rok 1944-45 skončil 19. červenci 1945 s 23 dětmi (11 chlapců a 12 dívek).

Počet školních dětí bylo 6.902 - 40%, a toho 6.452 zaměstnaných 93,39%, 531 dětí zaměstnaných omluvených = 7,61%.

Okres škol. insp.

Během prázdnin byl rozložením mí-
nisterstva školství a avšak jmenování okresním školským inspektorem vyjádřeno okrese n. Bohuslav
L. n. d.